

iki užbaigiant „Vizijas“. Abu eilėraščiai atrodo neišbaigti, tačiau įdomūs kaip mėginiai iš Mačernio kūrybinės laboratorijos. Antrasis iš jų segmentuotas strofomis, tačiau jos rankraštyje pažymėtos tik skaičiais parašėte. Po antrosios strofos paliktas tuščias tarpas žymi trukstamą eilutę. Turbūt poetas, jei būtų grįžęs prie šių eilėraščių, būtų tobulinęs eilėdarą, ieškojęs įtaigesnių įvaizdžių. Autografuose esama pribraukymų, sunkiai įskaitomų žodžių. Vis dėlto iš šių, atrodytų, paskubomis užrašytų poetinių etiudų atpažįstamas tas pats Mačernis – egzistencinis poetas ir nekasdieniškų vizijų regėtojas, kurio talentas skleidėsi tragiškais laikais.

Už šios knygos ribų pasiliko Edgardo Allano Poe, Victorio Hugo, Charles'io Baudelaire'o, Roberto Burns'o, Oskaro Milašiaus ir kitų poetų kūrinių vertimai, smulkiosios prozos kūriniai, literatūros kritikos straipsniai, dienoraščio įrašai, negausus epistolinis palikimas. Rinktinėje *Po ūkanotu nežinios dangum* buvo publikuotas pluoštas laišku, rašytų jaunų dienų bičiulei Danguolei Jackevičiūtei (1923–1939), tos pačios kartos jauniems poetams Pauliui Dreveniui (1919–1990) ir Pauliui Jurkui (1916–2004), sužadėtinei Bronei Vildžiūnaitei (g. 1920).

Mačernis, nors ir neslėpdamas savo žemaitiškų šaknų (buvo parašęs teorinio pobūdžio straipsnį „Žemaitiškas charakteris mene“), stengėsi laikytis bendrinės kalbos normų, ir viener kitur jo tekstuose išskylanči tarmybė ar rašybos savitumas vertinami kaip autentiško stiliaus požymiai.

TURINYS

7) „Aukštųjų akimirų poetas“ / Manfredas Žvirgždas

VIZIJOS

- 33) Įžanga
- 34) Pirmoji
- 36) Antroji
- 38) Trečioji
- 40) Ketvirtoji
- 43) Penktoji
- 47) Šeštoji
- 53) Septintoji
- 57) Pabaiga

METAI (SONETAI)

RUDENS SONETAI

- 61) 1 [Prie lango parimus nubodo]
- 62) 2 [Dieną pilką ir šaltą – neįaukią]
- 63) 3 [Pirmą kartą sulikau ją vieną]
- 64) 4 [Ruduo. Jau ilgesio gėlė]
- 65) 5 [Pasipuošę lapais qžuolų, draugai]
- 66) 6 [Rudens užkopęs kalną]
- 67) 7 [Vidunaktį dažnai]

- 68) 8 [Mylimosios aukštumos lapuočių miškas]
- 69) 9 [Visa tai, kas šiandieną Tave]
- 70) 10 [O amžinasis nuodėmių šaltinis!]
- 71) 11 [Mergaitė, mylimo glėby apsvaigus]
- 72) 12 [Savo sielą, alkaną kaip žvėrį]
- 73) 13 [Mes nežinome kam, bet gyventi]
- 74) 14 [Vėly rudenį, kai įdienojus saulė]
- 75) 15 Ecce homo
- 76) 16 [Aš esu karalius. Man palinksminti mergaitės]
- 77) 17 [Vakaro sutemos mėlynai pilkos]
- 78) 18 [Lyg alchemikas viduramžių metu]
- 79) 19 [Ateik, naktie, ir būki mano mylima!]
- 80) 20 [Aš vaiduoklis, vienišas ir senas]
- 81) 21 [Mano siela šiandien sunkiai serga]
- 82) 22 [Nežinau, kodėl dievai tave sukūrė]
- 83) 23 Michelangelo Dovydas
- 84) 24 [Aš prisimenu: buvai paika mergaitė]
- 85) 25 [Einu, bet nežinau, į kur nueisiu]
- 86) 26 [Atsiliepdamas geismo ritman]

ŽIEMOS SONETAI

- 87) 1 [Nauji ir negirdėti žodžiai naujame cikle]
 88) 2 [Pasiilgau savo mylimos dukrytės]
 89) 3 [Kasdienybės pilkuma kaskart sunkėja]
 90) 4 [Aš buvau visada per daug rimtas]
 91) 5 [Tavo kūną aš regiu prie jūros]
 92) 6 [Ateina jis. Uždeikite šviesas!]
 93) 7 [Man, senam bendrakeiviui,
 vėjas pasakoja]
 94) 8 [Nėra pasauly nė vienų namų]
 95) 9 [Garsus Toreador, Mirtis baisioji]
 96) 10 Don Juan
 97) 11 [Vakaropė mėlynu dangaus ledu]
 98) 12 [Liūdesys atėjo pas mane
 kaip vėjas naktį]
 99) 13 [Vargo žmonės geidžia didžio turto]
 100) 14 Kaip atšalusio paviršiaus planeta]
 101) 15 [Kai pavargęs keleivis]
 102) 16 Don Quijote
 103) 17 Zanchio Panza
 104) 18 Don Kichoto ir Sančo Pansa pokalbis
 105) 19 [Mano siela kaip membrana]
 106) 20 [Aš esu girtuoklis, palaidūnas]
 107) 21 [Einu, sustoju ir klausaus]
 108) 22 [Naktį sapno angelas prieina tyliai]
 109) 23 Poeto pasikalbėjimas su Pegasu
 110) 24 [Būk, gyvenime, man neteisingas]

- 111) 25 [Man neramu. Aš savo nerimą bandau]
 112) 26 [Temsta... Horizonte juosta
 mėlyna pilkėja]
 113) 27 [Mano karalaitė grojo smuiku]
 114) 28 [Norėčiau jums kaip knyga
 nuo pradžios atskleisti]
 115) 29 [Neatimki, Dieve, iš manęs
 klydimo teisės]
 116) 30 [Aš negaliu pamiršti tų dienų]
 117) 31 [O buvo metai, gyvenau kaip neregys]
 118) 32 [Žiema tapytojas kaip niekas kitas]
 119) 33 [Už lango regis vakaro dangus ugninis]
 120) 34 [Kiekvieną rytą mylima, praeidama
 pro mano langą]
 121) 35 [Tyli ir saulėta diena]
 122) 36 [Kaip Budos mokynys,
 seniai į vieną tašką]
 123) 37 [Gyvenimas – tai geidžiamas
 apsigavimas]
 124) 38 ŠOKĖJA IR ASKETAS
 125) 39 [Kol nesutikau tavęs, aš niekad]
 126) 40 [Kaip pavasario audra
 iš pumpurų lapus]
 127) 41 [Tu pro tamsias blakstienas
 į mane pažvelki]
 128) 42 [Moteris gyvenimą ir džiaugsmą lemia]
 129) 43 Asketas

PAVASARIO SONETAI

- 130) 1 [Dideli ir monotoniški, ir abejingi]
 131) 2 [Uždamas per dangų šiltas marių vėjas]
 132) 3 [Praeinančiam pasaulyje praeisiu]
 133) 4 [Miško gilumoj srauniai šaltiny]
 134) 5 [Ant linkstančių, ilgų kotelių pasikėlę]
 135) 6 [Šiandien norėčiau išsitiest
 kur miško aikštėj]
 136) 7 [Ramus ir saulėtas sekmadienis miške]
 137) 8 [Šilta pavakarė: žavi šviesiais plaukais
 mergytė]
 138) 9 [Vieną vakarą nerūpestingą]
 139) 10 [Sapnuojančio medžio pavėsy]
 VASAROS SONETAI
 140) 1 [Atleisk, režisieriau, aš taip esu išsekęs]
 141) 2 [Iš varginančio triukšmo, gatvių dulkinų
 ir saulės]
 ŽMOGAUS APNUOGINTA ŠIRDIS
 TRIOLETAI
 143) 1 [Gyveno duobkasys kapuos]
 143) 2 [Bet vieną kartą vakare]
 143) 3 [Aš kadais šventai tikėjau meile]
 143) 4 [Aš dabar esu labai protingas]
 144) 5 [Kadaise žemėj buvo daug velnių]
 144) 6 [Dabar pasauly daug yra žmonių]
 144) 7 [Aš laimingas esu]

- 144) 8 [Ubagas nupirktų dvarą]
 145) 9 [Ponas plikas, gal tarnaut reikėtų?]
 145) 10 [Amžinai tamsybėse paskendęs]
 146) 11 [Jaunas ir savim patenkintas ponaitis]
 146) 12 [Aštuoniolikos linksma, daili mergytė]
 SONGS OF MYSELF
 147) 1–XV giesmės
 ŽMOGAUS APNUOGINTA ŠIRDIS
 156) Canto I
 ŽMOGIŠKOJI KOMEDIJA
 165) [Visokios mintys tartum vabalai]
 166) [Man sakyk, ką nori,
 aš tikėti nebemoku]
 168) Skeptikai
 170) Distancijos jausmas
 172) [Skaitytojau brangus, norėčiau su tavim
 aš paplepėti]
 173) Etapai
 176) Apie Dievą
 EILĖRAŠČIAI
 179) Sapnas
 180) Tėviškė
 181) Rudens žodžiai
 182) Nėra laimės
 183) Lietuva
 184) Priskėlimas

185) Naktis Tėviškėj
186) Snaigių muzika
187) Susigalvojimas
188) Laiškas Kristui
189) Miražai
190) Snaigės
191) Damai „Par excellence“
192) | viršūnes
193) Priskėlimas
194) Mergaitei
195) Kapuose
196) Pasikalbėjimas su mama
197) Kalnų pasiilgimas
198) Mirties paveikslas
199) [Ten saulė rytmečiu sugrįžta]
200) Ne ji
202) [O mylimoji, mano slaptas ilgesys]
203) [Kai vilnys viena po kitos]
204) Karalius
205) Aš pažinau karalių tavyje
206) Šešėlis
207) Pavargimas
208) Gal dar pameni
210) Malonė
211) Poetas
212) Les méditations sur la vie triste
213) Žmogus

214) Senas namas užmiesty
215) Pajūrio vaikai
216) [Ar liūdnesnio kas būti galėtų]
217) [Vasaros popietėm saulė ir vėjas]
218) Mano gyvenimas
219) Kvaila istorija
221) Mergaitė ir žiedai
222) Laiškas mirusiam draugui
225) Apie trūnijantį medį
226) [Rūpestis padidint ūgio neįstengia]
227) [Visi tikėjimai – fantazijos žaislai]
228) [Buvo spalīs. Vėjo katinukai]
229) [Kartais žemė man atrodo]
230) [Aš pakeliu akis nuo knygos]
231) [Norėdamas surast save, įisai paliko šeimą
ir draugus]
233) Rondo
234) [Aš aistringai myliu žemės išrinktuosius]
235) Pamišėlio užrašai
237) Skaistybės ištyrimas
238) [Išiklausyk: kaip skamba laiko pakrašty]
239) [Tartum stiebų reginys prie Islando]
240) [Maža tauta su dideliu žodynu]
241) [Aš, dar tik įpusėjęs dvidešimt
trečiuosius]
242) Portretistas
243) Anglų humoras

244) Kaip pagyt nuo poezijos
245) Linksma valkatos pasipasakojimas
liūdnam poetui
246) Nubudimas
247) Malda į šv. Kazimierą
248) Apmąstymai, skirti nukankintam draugui
251) Rugsėjo naktis
252) Sielos paveikslas
253) Įžanga
254) [Jų buvo daug. Geri draugai.
Visi jauni ir drąsūs]
256) Atbaigimas
257) Laužas
258) Saulės lankas
259) Pinigai
260) Kas tu?
261) Girios melsvuma
262) Paukščiai
263) [Po milijono metų, gal daugiau]
265) [Kai ašen kartą po ilgų kelionės metų]
271) Redakcinės pastabos ir paaiškinimai